

OKTÁV SLAVNOSTI NAROZENÍ PÁNĚ

1. třída – barva bílá

Statio v bazilice Panny Marie v Trastevere

Dnešní den oktávu shrnuje tajemství Vánoc a spojuje je s událostí obřezání Páně. Bůh přikázal Abrahámovi, na znamení úmluvy a příslušnosti k vyvolenému lidu, obřezat všechny chlapce osmého dne po narození (Gen 17, 10-14). Proto také byl Ježíš osmého dne obřezán. Tak se prokázal jako skutečný potomek Abraháma a naplnilo se, co Bůh Abrahámovi přislíbil: „*V tobě budou požehnána všechny pokolení země.*“ (Gen 12, 3)

Kromě toho dnes Církev od nejstarších dob uctívá Matku Boží, Pannu Marii. Jedna z antifon dnešní liturgie posvátného officia (breviáře) připodobňuje Pannu Marii k hořícímu keři, ve kterém se Hospodin zjevil Mojžíšovi na úpatí hory Sinaj (srov. Ex 3). Tehdy Bůh viděl bídu svého lidu, smiloval se a vyvedl Izraelity z egyptského otroctví. Podobně jako v hořícím keři, Bůh se zjevil v Panně Marii, aby „*zazářil těm, kdo sedí ve stínu smrti*“ (srov. Lk 1, 79) a vysvobodil je z otroctví hříchu.

Přesto je zde velký rozdíl. Ve Starém Zákoně Bůh poslal Mojžíše. V Marii přišel Bůh sám (srov. Iz 35, 4), aby vykoupil svůj lid. „*Učinil jí veliké věci, ten, který je mocný a jeho Jméno je svaté.*“ (Lk 1, 49) Hořící keř tehdy, k úžasu Mojžíše, zázračným způsobem plánu, ale neshořel. Podobně Maria, k úžasu andělů, byla naplněna Duchem Svatým, který na ní sestoupil a moc Nejvyššího ji zastínila, a ono Sváté, které se z ní narodilo, byl sám Bůh (srov. Lk 1, 35). Podobně jako keř zůstal neporušený, stejně neporušené zůstalo i Mariino panenství. Mojžíš se k hořícímu keři přibližoval s bázní. O to více oslavujeme s úctou a radostí Tu, kterou si Boží Syn vyvolil za svou matku (srov. Lk 1, 48).

Rubum quem víderat Mó - yses incombústum, conservá-tam agnó-

vimus tu-am lau-dábilem virgini-tá-tem: Dei Géni- trix, intercède pro nobis.

V keři, který Mojžíš viděl, jak v ohni hoří, ale není jím stráven, spatřujeme tvé slavné panenství. Boží Rodičko, přimlouvej se za nás.

(1) Introitus – vstupní antifóna *Izaiáš 9, 6*

PUER natus est nobis, et filius datus est nobis: cuius impérium super húmerum eius: et vocábitur nomen eius magni consílii Angelus. **Ps. 97, 1** Cantáte Dómino cánticum novum, quia mirabília fecit. **✠** Glória Patri.

Dítě se nám narodilo a Syn je nám dán, jeho vláda spočívá na jeho rameni; a bude mu dáno jméno Anděl veliké rady. **Žalm 97, 1** Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci. **✠** Sláva Otcí.

(2) Oratio – vstupní modlitba

Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fecunda, humano generi præmia præstitisti: tribue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere, Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum.

Bože, jenž jsi plodným panenstvím blahoslavené Marie udělal lidskému pokolení dar věčné spásy, dej, prosíme, abychom pocítovali, že se za nás přimlouvá ta, skrze niž jsme zasloužili obdržet původce života, Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou žije a kraluje, Bůh, po všechny věky věků.

(3) Lectio – čtení *Tit 2, 11-15*

Lectio Epistolæ beati Pauli Apóstoli ad Titum. Carissime: Apparuit grátia Dei Salvatoris nostri ómnibus homínibus, erudiens nos, ut, abnegantes impietatem et sæcularia desidéria, sóbrie et iuste et pie vivámus in hoc sæculo, expectántes beatam spem et advéntum glóriæ magni Dei et Salvatoris nostri Iesu Christi: qui dedit semetípsum pro nobis: ut nos redímeret ab omni iniquitate, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum. Hæc loquere et exhortáre: in Christo Iesu, Dómino nostro.

Čtení listu sv. apoštola Pavla Titovi. Milovaný, zjevila se dobrota Boha, našeho spasitele, a jeho láska k lidem; ne snad proto, že my jsme vykonali něco dobrého, ale ze svého milosrdenství nás spasil v koupeli znovuzrození a obnovení Duchem svatým. Toho na nás vylil v hojnosti skrze našeho spasitele Ježíše Krista, abychom – ospravedlnění jeho milostí – dostali jako dědictví vytoužený věčný život, v Ježíši Kristu, našem Pánu.

(4) Graduale *Žalm 97, 3-4 a 2*

Vidérunt omnes fines terræ salutáre Dei nostri: iubiláte Deo, omnis terra. **∇** Notum fecit Dóminus salutáre suum: ante conspéctum géntium revelávit iustítiam suam.

Allelúia, allelúia. **∇** *Hebr. 1, 1-2* Multifárie olim Deus loquens pátribus in Prophétis, novíssime

Všechny končiny země uzří spásu našeho Boha. Jásej Bohu celá země. **∇** Hospodin oznámil svou spásu, před zraky (pohanských) národů odhalil svou spravedlnost.

Aleluja, aleluja. **∇** Posvěcený den nám zazařil; pojďte, národy, a klaňte se Pánu! Neboť dnes

diébus istis locútus est nobis in Fílio. Allelúia. sestoupilo na zem veliké světlo. Alelujá.

(5) Evangelium *Lk 2, 21*

Sequéntia sancti Evangélie scúndum Lucam. In illo tēpore: Postquam consummáti sunt dies octo, ut circumciderétur Puer: vocátum est nomen eius Iesus, quod vocátum est ab Angelo, príusquam in útero conciperétur. Pokračování sv. Evangelia podle Lukáše. Za onoho času, když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než bylo počato v mateřském lůně. Credo.

(6) Offertorium – antifona k obětování *Žalm 88, 12 a 15*

Tui sunt cæli, et tua est terra: orbem terrárum et plenítudinem eius tu fundásti: iustítia et iudícium præparátio sedis tuæ. Tvá jsou nebesa a tvá je země, zemský okrsek, a vše co je naplňuje, jsi založil; spravedlnost a právo jsou základem tvého trůnu.

(7) Secreta – tichá modlitba

Munéribus nostris, quæsumus, Dómine, precibusque suscéptis: et cælestibus nos munda mystériis, et cleménte exáudi. Per Dóminum. Přijmi Pane, prosíme, naše dary, i modlitby a nebeskými tajemstvími nás očist' a milostivě vyslyš. Skrze Pána našeho Ježíše Krista.

Preface a modlitba Communicátes v kánonu pro dobu vánoční.

(9) Communio – antifona k přijímání *Žalm 97, 3*

Vidérunt omnes fines terræ salutare Dei nostri. Všechny končiny země uzří spásu našeho Boha.

(10) Postcommunio – modlitba po přijímání

Hæc nos commúnio, Dómine, purget a crímine; et, intercedénte beáta Vírgine Dei Genetríce María, cælestis remédii faciát esse consórtes. Per eúndem Dóminum. Toto přijímání, Pane, nechť nás očistí od viny a na přímlovu Panny, Bohorodičky Marie, nás učiní účastnými nebeského léku. Skrze téhož našeho Pána Ježíše Krista.

Ve všedních dnech mezi 2. a 5. lednem se použije mešní formulář z 1. ledna s Glória a s vánoční prefací, bez Credo a bez zvláštní modlitvy Communicátes v kánonu.

SUB TUUM PRÆSIDIUM - POD OCHRANU TVOU

Modlitba k Matce Boží dochovaná na papýru ze 3. stol.

Ἐπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχίαν καταφεύγομεν Θεοτόκε· τὰς ἡμῶν ἰκεσίας μὴ παρίδῃς ἐν περιστάσει ἀλλ' ἐκ κινδύνου λύτρωσαι ἡμᾶς μόνῃ ἀγνῇ ἢ εὐλογημένη.

S UB tu-um præ-sí-di- um con-fú-gi-mus, * san-cta De-i
Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží

Gé-ni-trix: nos-tras de-pre-ca-ti-ó-nes ne des-pí-ci-as in ne-ces-
Rodičko. Neodmítej naše prosby v našich potřebách,

si-tá-tibus: sed a perí-cu-lis cun-ctis líbe-ra nos sem-per,
ale ode všeho nebezpečí, vysvobod' nás vždycky,

Virgo glo-ri-ó-sa et be- ne-díc-ta.
Panno slavná a požehnaná.

